

Die Heimatkirche

Glaube und Kultur in Schlesien / Wiara i kultura na Śląsku

Nr. 2 (2020) 156

20 Jahre der Joseph von Eichendorff Zentralbibliothek in Oppeln

Eine Form von Aktivitäten der Katholischen Kirche im Dienste der Sprache, Kultur und deutsch-polnischen Versöhnung

20 lat Centralnej Biblioteki im. Josepha von Eichendorffa w Opolu

Jedna z form działalności Kościoła katolickiego w służbie języka, kultury i pojednania polsko-niemieckiego

Gebete um Überwindung der Pandemie

Eucharistiefeier und Andachten in deutscher Sprache aus der Pfarrkirche des Hl. Hyacinth in Groß Stein mit europäischer Wirkung

Modlitwy o przezwyciężenie Pandemii

Msze św. i nabożeństwa w języku niemieckim w kościele św. Jacka w Kamieniu Śląskim o europejskim oddziaływaniu

20 Jahre der deutsch-polnischen Joseph von Eichendorff Zentralbibliothek in Opoln

20 lat polsko-niemieckiej Centralnej Biblioteki im. Josepha von Eichendorffa w Opolu

Die gesellschafts-politische Wende von 1989 und die Entstehung der Sozial-Kulturellen Gesellschaft der Deutschen Minderheit in Schlesien (SKGD) im nächsten Jahr, hatte auch das Wirken der Katholischen Kirche zu Gunsten der deutschen Sprache und Kultur und der deutsch-polnischen Versöhnung belebt. Eine der Formen dieses Wirkens war ein Netz von kleinen Ortsbibliotheken und die Leseförderung in deutscher und polnischer Sprache. Diese wurde im Jahr 2000 deutlich gestärkt durch die neu erbaute Deutsch-Polnische Joseph von Eichendorff Zentralbibliothek in Opoln.

Przełom społeczno-polityczny w 1989 r. oraz powołanie do istnienia Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku (TSKN) w roku następnym, był również początkiem wzmożonej działalności Kościoła Katolickiego na rzecz języka i kultury niemieckiej oraz pojednania polsko-niemieckiego. Jedną z form tej działalności było powołanie do istnie-

nia sieci niewielkich lokalnych bibliotek i prowadzenie ożywionej działalności na rzecz czytelnictwa w języku niemieckim i polskim. Od 2000 r. wzmacnia ją nowo wybudowana Polsko-Niemiecka Centralna Biblioteka im. Josepha von Eichendorffa w Opolu.

Bau der Zentralbibliothek (1998-2000)

Am 23. März 1998 wurde in Opoln, an der Szpitalna-Straße, der Bau eines Deutsch-Polnischen Versöhnungszentrums begonnen. Zu ihrem Mittelpunkt gehörte die Caritas Zentralbibliothek des Bistums Opoln. Diese Einrichtung sollte die Arbeit von zwei Bücherbussen und die der Bibliothek-Filialen koordinieren. Das war im gewissen Sinne ein Wiederbeleben der Leseförderung durch den Katholischen St. Borromäus Verein, der 1845 in Bonn gegründet wurde und auch in Oberschlesien zahlreiche Bibliotheken unterhielt. Es ist nicht auszuschließen, dass in manchen Wohnungen heute noch Bücher mit dem Stempel *Borromäusbibliothek* zu finden sind. In dem Neubau wurde die Bibliothek mit einem Lesesaal etabliert. Dazu kamen ein Konferenzraum, ein Bücherlager und einige Büros. Der Entwurf dieses Gebäudes stammte von den Opolner Architekten Małgorzata Pizio-Domicz und Antoni Domicz. Den Bau konnte man beginnen und vollenden dank den Bestrebungen und dem Einsatz des Opolner Erzbischofs Alfons Nossol und des Pfarrers Wolfgang

Globisch. Das gelungene Werk wurde von der Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit der Bundesregierung und mehreren Gönnern und Sponsoren mitfinanziert.

Rohbau der Bibliothek. Foto: Archiv

Budowa Centralnej Biblioteki (1998-2000)

Dnia 23 marca 1998 r. rozpoczęto w Opolu przy ul. Szpitalnej budowę Centrum Pojednania Polsko-Niemieckiego, w skład którego weszła Biblioteka Caritas Diecezji Opolskiej. Dla tej instytucji przewidziano rolę koordynującą pracę bibliobusów i bibliotek lokalnych. Było to nawiązanie do działalności katolickiego Stowarzyszenia św. Karola Boromeusza (Borromäusverein), które powstało w Bonn w 1845 r. i prowadziło biblioteki także na Górnym Śląsku. Niewykluczone, że w niejednym domu do dziś zachowały się książki opatrzone pieczęcią: *Borromäusbibliothek*. W nowym budynku zaplanowano wypożyczalnię książek, czytelnię, magazyn, salę spotkań

Baubeginn der Bibliothek. Foto: Archiv

oraz pomieszczenia biurowe. Projektantami nowego ośrodka byli Małgorzata Pizio-Domicz oraz Antoni Domicz – architekci opolscy. Budowę można było rozpocząć dzięki staraniom Biskupa Opolskiego, ks. Arcybiskupa Alfonsa Nossola, i ks. Prałata Wolfganga Globischa. Finansowo przedsięwzięcie wspierała Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej rządu RFN oraz liczni sponsorzy i darczyńcy.

Übergabe der fertigen Bibliothek. Foto: Archiv

Einweihung der Bibliothek

Nach zwei Jahren Bauzeit, am 23. Mai 2000, weihte Erzbischof Alfons Nossol die Joseph von Eichendorff Zentralbibliothek ein. Dabei waren u.a. ihr Erbauer Pfr. Wolfgang Globisch, der Direktor der Caritas in Oppeln Pfr. Arnold Drechsler und zahlreiche Gäste. Die Zentrale in Oppeln und ihre Filialen wurden u.a. mit geistlicher Literatur ausgestattet, um die christliche Botschaft durch gute Lektüre zu unterstützen. Zum wichtigen Ziel ihrer Tätigkeit hat sich die J. v. Eichendorff Bibliothek in Oppeln das Sammeln der schlesischen Literatur gesetzt. Ebenfalls wichtig waren für sie die Publikationen über die deutsche und polnische Kultur und ihr Verhältnis zueinander in der Region an der Oberen und Mittleren Oder. Das Versöhnungszentrum initiierte schon Anfang der 90. Jahre des 20. Jahrhunderts den Deutschunterricht in den Pfarrgemeinden, um die Deutsche Minderheit zu unterstützen. Diese Gruppe hat erst im freien Polen nach 1989 begonnen ihre eigene Identität durch die deutsche Spra-

che neu aufzubauen. Das konnte sie in den Jahrzehnten der Nachkriegszeit nicht tun. Die Aktivitäten der Deutsch-Polnischen Joseph von Eichendorff Bibliothek sollten der gesamten Bevölkerung Oberschlesiens dienen, die durch ihre „versöhnte Vielfalt“ das besondere Reichtum dieser Region bildet. Einer der Opper Weibischöfe Henryk Grzondziel pflegte zu betonen: „Ich kann mir das Leben ohne Goethe und Schiller nicht vorstellen genauso wie ohne Mickiewicz, Stowacki und Sienkiewicz“.

Poświęcenie Biblioteki

Uroczystego poświęcenia nowego gmachu Centralnej Biblioteki im. Josepha von Eichendorffa dokonał 23 maja 2000 r. ks. Arcybiskup Alfons Nossol w obecności budowniczego obiektu ks. Prałata Wolfganga Globischa, ks. Arnolda Drechslera, dyrektora diecezjalnej Caritas oraz licznie zgromadzonych gości. Centralę w Opolu oraz jej filie zaopatrywano w literaturę religijną, aby docierać do odbiorców z przestaniem chrześcijańskim poprzez dobrą lekturę. Jako bardzo ważny cel swojej działalności Biblioteka Eichendorffa wyznaczyła sobie gromadzenie literatury na temat Śląska oraz relacji między kulturą niemiecką i polską w regionie nad górną i środkową Odrą. Nie bez znaczenia dla tego ośrodka pozostaje zainicjowane już na początku lat 90. XX wieku wspieranie nauczania języka niemieckiego za pośred-

Kinder in der Bibliothek. Foto: Archiv

nictwem parafii w kręgach Mniejszości Niemieckiej. Ta grupa narodowa i kulturowa podjęta w wolnej Polsce po 1989 r. działalność na rzecz odbudowy swojej tożsamości wraz z językiem niemieckim, którego w dziesięcioleciach powojennych nie mogła pielęgnować. Aktywność polsko-niemieckiej biblioteki miała wspierać również całą społeczność lokalną, która jako „pojednana różnorodność” stanowi bogactwo ziemi śląskiej. Warto więc w tym miejscu przytoczyć słowa jednego z opolskich biskupów pomocniczych ks. Henryka Grzondziela, który zwykł był mówić: „nie wyobrażam sobie życia bez Goethego i Schillera, ale także bez Mickiewicza, Stowackiego i Sienkiewicza”.

Veränderungen seit 2016

In unserem Zeitalter begegnen wir neuen Herausforderungen. Diese sind u.a. durch die Digitalisierung des gesellschaftlichen

Einweihung der Bibliothek durch Erzbischof A. Nossol (l.) mit Pfr. W. Globisch (m.) und Pfr. A. Drechsler. Foto: Archiv

Lebens wie die veränderten Kommunikations- und Informationswege entstanden. Ebenso wichtig erscheint die Sorge um die Weitergabe des Kulturerbes an die kommenden Generationen. Dieses muss erhalten, erschlossen und vermittelt werden. Um auf diese Aufgaben reagieren zu können, hat der Bischof von Opatów Andrzej Czaja ein Deutsch-Polnisches Zentrum für Bibliotheken, Medien, Kultur und Wissenschaftliche Forschungen ins Leben berufen und dessen Leitung Dr. Peter Tarlinski übertragen. Im Gebäude an der Szpitalna-Straße 7a in Opatów gehören zu diesem Zentrum: Die Joseph von Eichendorff Zentralbibliothek; Der Verein für Bibliotheken, Medien, Kultur und Wissenschaft; das Zeitschriften- und Bücherarchiv und die Seelsorge der Nationalen und Ethnischen Minderheiten im Bistum Opatów. Zu der Leseförderung ist die Betreuung der Kultur von nationalen und ethnischen Minderheiten hinzu gekommen: der deutschen, tschechischen, jüdischen und des Volkes Roma. Ebenfalls werden der christliche und interreligiöse Dialog unterstützt und die deutsch-polnische Zweisprachigkeit gefördert. Zu den Aufgaben des Zentrums gehören wissenschaftliche Forschungen im Bereich der Literatur, Musik, Kunst sowie der alten und zeitgenössischen Geschichte Schlesiens im deutschen, polnischen, tschechischen und europäischen Kontext. Weiterhin stehen die Integration und deutsch-polnische Versöhnung im Mittelpunkt der Aktivitäten des Zentrums.

Pfr. P. Tarlinski – Direktor der Bibliothek.
Foto: Archiv

Jugendfreundlich. Foto: Archiv

Przemiany od 2016

Wychodząc na przeciw nowym wyzwaniom wynikającym głównie z digitalizacji życia społecznego, ze zmieniających się warunków komunikacji i wymiany informacji oraz z rosnącej troski o dziedzictwo kulturowe i jego przekazywanie międzypokoleniowe, Biskup Opolski Andrzej Czaja powołał do istnienia Polsko-Niemieckie Centrum Bibliotek, Mediów, Kultury i Badań Naukowych, powierzając jego prowadzenie dyrektorowi ks. dr. Piotrowi Tarlinskiemu. W budynku przy ul. Szpitalnej w Opatowie tworzą je: Centralna Biblioteka im. Josepha von Eichendorffa; Stowarzyszenie Bibliotek, Mediów, Kultury i Nauki; Archiwum Czasopism i Wydawnictw Książkowych oraz Duszpasterstwo Mniejszości Narodowych i Etnicznych Diecezji Opolskiej. Do propagowania czytelnictwa dołączono upowszechnianie kultury mniejszości narodowych i etnicznych, głównie czeskiej, niemieckiej, żydowskiej i Ludu Romów, działalność na rzecz dialogu chrześcijańskiego i międzyreligijnego, wspieranie dwujęzyczności polsko-niemieckiej, prowadzenie badań naukowych w zakresie literatury, muzyki i sztuki oraz dawnych i współczesnych dziejów Śląska w kontekście polskim, czeskim, niemieckim i europejskim. Ważne miejsce w działalności nowego Centrum zajmuje nadal integracja społeczna i pojednanie polsko-niemieckie, a także troska o pamięć historyczną

związaną z dziedzictwem kulturowym zachowanym na terenie Śląska.

Möglichkeiten

Die Eichendorff Bibliothek wurde in den Jahren 2016-2019 gründlich inventarisiert und vom Leseangebot her profiliert. Zahlreiche Publikationen, die in das Profil dieser Einrichtung nicht passten, wurden an andere Bibliotheken verschenkt, ins Antiquariat verkauft oder sogar entsorgt. Zum Schwerpunkt der Büchersammlung wurde die Kinder und Jugendliteratur, geistliche Werke der christlichen Tradition (evangelisch und katholisch) mit Berücksichtigung des jüdischen Vermächtnisses, die Literatur aus und über Schlesien wie die deutsche Literatur der Vergangenheit und Gegenwart. Die Bücher wurden in einen digitalen Katalog eingetragen, was dank der Förderung durch das Bundesministerium des Innern für Bau und Heimat erfolgen konnte. Diese Hilfestellung hat der Beauftragte der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten Hartmut Koschik eingeleitet und sein Nachfolger Bernd Fabritius fortgeführt. Dieser Katalog wird vom polnischen Institut Książki (Buch Institut in Warschau und Krakau) verwaltet, extern betreut und zur Sicherheit archiviert. Bislang konnten fast 35.000 Bücher neu erfasst und den Leserinnen und Lesern zugänglich gemacht werden.

Im Bücherlager wurden fahrbare Regale installiert, welche die Aufbewahrungsfläche um 40% vergrößert haben. Dieses Projekt wurde vom polnischen Innenministerium im Jahr 2018 gefördert und bietet für die Zukunft Möglichkeiten für eine weitere Entfaltung. Die Zeitschriften wurden in den fehlenden Ausgaben ergänzt und als Jahrgänge gebunden. Die alten Bücher, die vor 1945 erschienen sind, wurden im Kern erfasst und in den digitalen Katalog gestellt. Die Bibliothek hat zahlreiche Publikationen aus dem Nachlass der Professoren Hubert Unverricht und Elmar Seidel erhalten, die sukzessiv in den Bestand integriert werden. Beide Wissenschaftler waren wohnhaft in Mainz und stammten aus Schlesien. Die Umstellung der Bibliothek hat der kleinen Belegschaft sehr viel Energie abverlangt, ging jedoch erstaunlich schnell voran! In einer verhältnismäßig kurzen Zeit ist diese Einrichtung modern geworden, bietet eine gründliche Basis für die schon genannten Aktivitäten, besonders im Bereich der Betreuung von Leserinnen und Lesern, hat das Potential für eine weitere Entfaltung in Richtung Familienbetreuung und –einbindung und lässt auf einen Ausbau der modernen sozialen Kommunikation hoffen, deren kleine Bausteine bereits zusammengesetzt wurden. Das alles sind gute Gründe zur Freude und Dankbarkeit.

Możliwości

Bibliothek Eichendorffa została w latach 2016–2019 poddana gruntownej inwentaryzacji oraz profilowaniu w zakresie propozycji czytelniczych. Liczne publikacje zostały przekazane innym bibliotekom, sprzedane w antykwariacie, a małe

Schwere Corona-Virus-Zeiten. Foto: Archiv

Im Dienst der frohen Botschaft. Foto: Archiv

użyteczne oddane na makulaturę. Zbiór książkowy ukierunkowano na literaturę dziecięcą i młodzieżową, wydawnictwa religijne tradycji chrześcijańskiej (ewangelickiej i katolickiej) z uwzględnieniem żydowskiego dziedzictwa kulturowego, na publikacje ze Śląska i o Śląsku, opracowania z zakresu dziejów krainy nad górną i środkową Odrą, jak i na literaturę niemiecką, dawną i współczesną. Książki wprowadzono do katalogu cyfrowego, co było możliwe dzięki finansowemu wsparciu ze strony niemieckiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny. Zainicjował je Pełnomocnik Rządu Federalnego ds. Wsielonych i Mniejszości Narodowych Hartmut Koschyk, a kontynuuje jego następca Bernd Fabritius. Katalog funkcjonuje w ramach Instytutu Książki w Warszawie i jest digitalnie administrowany oraz zabezpieczony przez palcówkę Instytutu w Krakowie. Do tej pory wprowadzono do katalogu prawie 35 000 książek, które są do dyspozycji czytelników.

W magazynie biblioteki zainstalowano regały jezdne, które pozwoliły na zwiększenie powierzchni użytkowej o 40%. Projekt ten wsparło polskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w 2018 r., stwarzając możliwości rozwoju biblioteki. W zbiorze czasopism poszczególne roczniki uzupełniono o brakujące zeszyty i oprawiono. Książki sprzed 1945 r. uchwycono w zarysie, z czego część egzemplarzy wprowadzono do katalogu. Swoje prywatne zbiory podarowali bibliotece profesorowie Hubert Unverricht oraz Elmar Seidel, obaj zamieszkali w Moguncji i pochodzący ze Śląska. Ich spuścizna będzie sukcesywnie wprowadzana do

systemu. Przystawienie pracy biblioteki na współczesne warunki kosztowało stosunkowo niewielką zaogę wiele wysiłku, przebiegło jednak nadzwyczaj sprawnie! W stosunkowo krótkim czasie placówka została unowocześniona i stanowi solidną bazę dla wspomnianej już działalności. Dotyczy to szczególnie kontaktów z czytelnikami. Ponadto, biblioteka dysponuje potencjałem do dalszego rozwoju w kierunku opieki czytelniczej nad rodzinami, czy komunikacji społecznej, dla której pierwsze komponenty już zostały zebrane. Są to niewątpliwie znaczne powody do radości i wdzięczności.

Danke

Das kleine Jubiläum wird nachgeholt im Jahr 2021. So hoffen wir es. Dabei werden wir unsere Dankbarkeit ausführlicher zum Ausdruck bringen können. Hier danken wir vom Herzen allen, die uns seit zwei Jahrzehnten treu sind, den Gründern, den Leserinnen und Lesern, den Förderern, den Helfern, Mitarbeitern und Freunden. Ihr habt die J. von Eichendorff Bibliothek in der Stadt Opatowitz wie in der Kulturlandschaft Schlesiens, Polens und Europas fest etabliert. Das sind große Worte – weil Euer Werk so großartig geworden ist!

Dziękujemy

Mamy nadzieję, że do obchodów tego skromnego jubileuszu dojdzie w 2021 r. W tym miejscu dziękujemy z serca wszystkim, którzy są nam wierni od dwudziestolecia: założycielom, czytelnikom, sponsorom, pomocnikom, pracownikom i przyjaciołom. To dzięki Wam Biblioteka J. von Eichendorffa zdomowiła się w mieście Opatowitz i w krajobrazie kulturowym Śląska, Polski i Europy. Są to wielkie słowa – ponieważ wielkie jest Wasze dzieło!

Gebetsforum in Zeiten der Krise

Forum modlitwy w czasie kryzysu

In den schweren Zeiten der Corona-Virus-Krise, hat sich die Seelsorge der Nationalen und Ethnischen Minderheiten im Bistum Oppeln entschieden, ab dem 13. März 2020 die Gläubigen dieser Diözese – und darüber hinaus – seelsorglich in deutscher Sprache via Internet zu betreuen. Täglich wurden um 20.00 Uhr aus der St. Hyacinth Kirche in Groß Stein Hl. Messen und Andachten übertragen. Diese leiteten Bischofsvikar Peter Tarlinski und der Pfarrer von Groß Stein Arnold Nowak. Die kirchenmusikalische Gestaltung übernahm der örtliche Organist Tomasz Friedrich. Der Zugang zu den Bittandachten erfolgte über: <https://streaming.airmax.pl/kamienslaski/embed.html>. Die Gottesdienste werden voraussichtlich bis Ende Juni 2020 (bis zu Beginn der Sommerferien) stattfinden. Zusätzlich können die Sonntagsmessen per Internet in den Kirchen des Bistums Oppeln wie auch den Gotteshäusern Deutschlands und Österreichs erlebt werden.

W trudnych czasach kryzysu spowodowanego koronawirusem, Duszpasterstwo Mniejszości Narodowych i Etnicznych Diecezji Opolskiej zdecydowało, że od

Die St. Hyacinth Kirche in Groß Stein. Übertragungsort der Bittgebete. Foto: Archiv

13 marca 2020 r. zaopiekuje się wiernymi w języku niemieckim zarówno w biskupstwie jak i poza nim poprzez internet. Codziennie o godz. 20.00 z kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Jacka w Kamieniu Śląskim transmitowane były Msze św. i nabożeństwa, którym przewodniczyli wikariusz biskupi ks. Piotr Tarlinski oraz proboszcz parafii św. Jacka w Kamieniu Śląskim ks. Arnold Nowak. O kształt muzyczny tej postugi pastoralnej zadbał miejscowy organista Tomasz Friedrich. Dostęp do nabożeństw błagalnych umożliwił portal: <https://streaming.airmax.pl/kamienslaski/embed.html>. Będą one odprowadzane prawdopodobnie do końca czerwca 2020 r., czyli do rozpoczęcia wakacji letnich. Ponadto w niedzielnej Mszy św. wierni mogą uczestniczyć dzięki transmisjom internetowym z kościołów w diecezji opolskiej oraz ze świątyń w Austrii i Niemczech.

Übertragungen von Gottesdiensten

Weil die Zahl der Teilnehmer in den Gotteshäusern deutlich eingeschränkt wurde, bzw. wie im Bistum Gleiwitz die Kirchen für die Gottesdienstteilnehmer geschlossen wurden, gibt es nur die Möglichkeit an den Übertragungen von Eucharistiefiern teil zu nehmen. Die Hl. Messe in deutscher Sprache wird an den Sonn- und Feiertagen aus folgenden Kirchen des Bistums Oppeln im Internet übertragen: Chronstau – um 9.30 Uhr; Gutentag – um 9.00 Uhr; Oberglogau – um 8.30 Uhr; Rosenberg – um 9.30 Uhr; Zülz – um 12.00 Uhr. Den Geistlichen Herr: Dominik Rybol, Mariusz Kleman, Richard Kinder, Walter Lenart und

dem Diakon Marek Dziony sei gedankt für die Gestaltung der Eucharistiefiern.

Außerdem besteht die Möglichkeit den Gottesdiensten, welche aus Deutschland oder Österreich übertragen werden, zu folgen. Im Kölner Dom werden die Hl. Messen um 10.00 Uhr und die Andachten um 18.00 Uhr gefeiert. Sie sind durch das Internetportal www.domradio.de zu erreichen. Unter www.radioklassik.at ist die Hl. Messe aus dem Stephans-Dom in Wien am Sonntag und den Werktagen jeweils um 18.00 Uhr zu empfangen. Das Fernsehen der Kephars Stiftung (K-TV) sendet täglich die Eucharistiefier um 12.00 Uhr (siehe: www.k-tv.org). Das dritte Programm des Österreichischen Fernsehens (www.ORF-3-Live-Stream) überträgt die Heilige Messe jeden Sonntag um 10 Uhr. Das Zweite Deutsche Fernsehen (ZDF) sendet Sonntag für Sonntag abwechselnd den Evangelischen Gottesdienst und die Heilige Messe unter www.zdf.fernsehgottdienst.de. Ein reiches Angebot an Gottesdienstübertragungen kann unter: www.fernsehen.katholisch.de gefunden werden. Dort sind die Orte und Uhrzeiten wie die direkten Links zu einigen Kirchen in Deutschland angegeben.

Hl. Messe in on-line-Übertragung. Foto: Archiv

Gläubige in der Kirche. Foto: Archiv

Transmisje Mszy świętych

Ponieważ liczba uczestników celebracji liturgicznych w kościołach została poważnie zredukowana, względnie kościoły zostały dla wiernych zamknięte, jak np. w diecezji gliwickiej, we Mszy św. można wziąć udział jedynie dzięki transmisji telewizyjnej bądź internetowej. Msze święte niedzielne i świąteczne w języku niemieckim przekazywane są za pośrednictwem internetu z następujących kościołów diecezji opolskiej: Chrzastowice – godz. 9.30 Uhr; Dobrodzień – godz. 9.00; Głogówek – godz. 8.30; Olesno – godz. 9.30; Biała Prudnicka – godz. 12.00. Osobom duchownym, które przygotowują sprawowanie Eucharystii w poszczególnych świątyniach serdecznie dziękujemy. Są nimi: ks. Ryszard Kinder, ks. Mariusz Kleman, ks. Walter Lenart, ks. Dominik Rybol oraz Diakon Marek Dziony.

Ponadto istnieje możliwość udziału we Mszach św. transmitowanych z Niemiec czy z Austrii. W katedrze w Kolonii niedzielna Eucharystia sprawowana jest o godz. 10.00, a nabożeństwo wieczorne o godz. 18.00 (zobacz: www.domradio.de). Poprzez portal www.radioklassik.at można uczestniczyć we Mszach św. odprowadzanych w katedrze św. Szczepana we Wiedniu w niedziele i dni powszednie o godz. 18.00. Telewizja, którą prowadzi fundacja Kephys (K-TV), emituje celebracje eucharystyczne codziennie o godz. 12.00 na łączach www.k-tv.org. Trzeci program telewizji austriackiej przeprowadza transmisje niedzielnej Eucharystii o godz. 10.00 poprzez stronę internetową www.ORF-3-Live-Stream. Drugi program telewizji niemieckiej (ZDF) emituje w każdą niedzielę na przemian Msze św. ze świątyni katolic-

kich i nabożeństwa z kościołów ewangelicznych (zobacz: www.zdf.fernsehgottesdienst.de). Liczne propozycje Eucharystii transmitowanych z kościołów w Niemczech zamieszcza portal: www.fernsehen.katholisch.de. Informuje on o miejscu i godzinie sprawowania Mszy św. oraz podaje linki do poszczególnych świątyni.

Zusammenhalt

Die Corona-Virus-Pandemie hat nicht nur das öffentliche Leben, die Wirtschaft, das Schulwesen, den Handel, die Gastronomie, die Kunst und ihre Kreatoren fest im Griff, sondern auch das geistliche Leben der Glaubensgemeinschaften. In einer Krisen-Situation ist der Zusammenhalt der Menschen sehr wichtig. Das bezieht sich auch auf die Deutsche Minderheit in Polen, in Mittel-Ost-Europa und Weltweit. Miteinander verbunden sein, hilft die Last des Alltags zu tragen. Die innere Verbundenheit wirkt heilend gegen die Einsamkeit. Der erweiterte Horizont von Beziehungen stärkt das Bewusstsein und die Zugehörigkeit zur Kultur. Das Gebet in bestimmten Anliegen, das Gebet füreinander und das Gebet als Gespräch mit Gott, ist in der christlichen Tradition tief verankert. Im Gebet vor Gott wollen wir miteinander da sein und ein Forum der Einheit bilden, welches an das Wohl aller Menschen in Polen, Europa und der Welt denkt und sich für dieses einsetzt. Aus dem Gebet und der Achtsamkeit unseren Nächsten gegenüber, wollen wir den Menschen in Not, den Möglichkeiten und Sicherheitsmaßnahmen entsprechend, helfen. Das Näherücken von Personen guten Willens und das verantwortungsvolle Verhalten in der Stunde der Krise, sind wichtige Zeichen der Nächstenliebe. Sie sind zugleich die kleinen und wichtigen

Schritte zu Überwindung der Pandemie. Die Teilnahme am Gebetsforum in Zeiten der Krise ist daher sehr empfehlenswert.

Więzi wzajemne

Pandemia związana z rozprzestrzenianiem się koronawirusa trzyma mocno na uwięzi nie tylko życie publiczne, gospodarkę, szkolnictwo, gastronomię, sztukę i jej twórców, lecz także życie religijne wspólnot wyznaniowych. W sytuacji kryzysowej bardzo ważną rolę odgrywają wzajemne więzi. Odnosi się to również do Mniejszości Niemieckiej w Polsce, w Europie środkowo-wschodniej i w świecie. Zjednoczenie z innymi, pomaga dźwigać ciężary dnia codziennego. Więzi z innymi działają kojąco na samotność. Poszerzony horyzont relacji międzyludzkich wzmacnia samoświadomość i przynależność kulturową. Modlitwa w określonych intencjach, modlitwa za siebie nawzajem oraz modlitwa, jako rozmowa z Bogiem, są mocno zakorzenione w tradycji chrześcijańskiej. W modlitwie pragniemy razem trwać przed Bogiem i tworzyć forum jedności, które angażuje się w pomyślność wszystkich ludzi w Polsce, w Europie i na świecie. Wychodząc od modlitwy i wrażliwości skierowanej ku drugiemu człowiekowi, chcemy pomagać ludziom w potrzebie, stosownie do istniejących możliwości oraz z zachowaniem koniecznych warunków bezpieczeństwa. Zacieśnienie więzi wzajemnych między ludźmi dobrej woli oraz odpowiedzialne zachowywanie się w godzinie kryzysu, są ważnymi znakami miłości bliźniego. Jednocześnie są one małymi oraz istotnymi krokami na drodze do przełamania pandemii. Współtworzenie forum modlitwy w czasie kryzysu jest więc decyzją godną polecenia.

Miteinander in schweren Zeiten. Foto: Archiv

Foto: Archiv

Shutdown und lockdown – so häufig im Gebrauch wie noch nie zuvor

Shutdown i lockdown – tak często w użyciu jak nigdy przedtem

Zwei Begriffe kommen in der Zeit der Pandemie besonders häufig vor. Das sind *shutdown* (Aussprache: 'ʃatdaʊn) und *lockdown* (Aussprache: 'lɒkdaʊn).

Dwa pojęcia są w czasie pandemii szczególnie często używane. Są to: *shutdown* (wymowa: 'ʃatdaʊn) oraz *lockdown* (wymowa: 'lɒkdaʊn).

Shutdown

Das englische Wort *shutdown* bedeutet ursprünglich abschalten oder herunterfahren des Computers und bezeichnet das Zusammenbrechen digitaler Prozesse. Dieser Begriff wurde auf die gesellschaftlichen Verhältnisse übertragen und beschreibt die Stilllegung des öffentlichen Lebens. Die Corona-Krise zwingt die Menschen zahlreiche Tätigkeiten und Verhaltensweisen einzustellen, herunterzufahren, ruhen lassen. Das gilt so lange, bis die Gefahr vorüber geht. Danach kann die Rückkehr zu den gewohnten wie unentbehrlichen Aktivitäten erfolgen.

Shutdown

Angielskie słowo *shutdown* oznacza wyłączenie albo zamknięcie systemu komputera i odnosi się do przerwania

procesów digitalnych. To pojęcie przeniesiono na życie społeczne, aby opisać unieruchomienie życia publicznego, jego wygaszenie. Kryzys koronawirusa zmusza człowieka do zaniechania, zatrzymania, pozostawienia wielu działań i zachowań. Trwa to tak długo, aż niebezpieczeństwo ustąpi. Wtedy można powrócić do zwyczajnych i niezbędnych aktywności.

Lockdown

Beim *Lockdown* geht es ursprünglich um Einhalten von Sicherheitsvorschriften bei einem Attentat oder Amoklauf. Dabei werden, zu Sicherheit der Bevölkerung, gewisse Zonen abgesperrt. Diese können nicht betreten werden. Die Menschen dürfen sich in den abgeriegelten Bereichen nicht aufhalten. Man darf dort nicht hingehen. Um die Bedrohung durch das Corona-Virus zu minimieren, werden im öffentlichen Leben Bereiche aufgezeigt, die man nicht betreten sollte. Bei einem harten Lockdown kann sogar die Ausgangssperre verhängt werden und die Menschen müssen zu Hause bleiben.

Lockdown

Słowo *lockdown* odnosi się do zachowania przepisów bezpieczeństwa, które wchodzą

w życie przy zamachu albo działaniach w amoku, potoczonych z manią mordu. Dla bezpieczeństwa obywateli tworzy się strefy zamknięte, w których nikt nie może się znajdować bądź poruszać. Aby zminimalizować niebezpieczeństwo rozprzestrzeniania się koronawirusa, wskazuje się obszary życia publicznego, w których nie można przebywać, ani się gromadzić. Przy twardym *lockdownie*, może być wydany zakaz opuszczania domów i mieszkań.

Impressum

Herausgeber: Seelsorge der Nationalen und Ethnischen Minderheiten im Bistum Oppeln

Redaktion: Pfr. Dr. Piotr Tarlinski

Mitarbeit: Dawid Bartoszek, ks. dk Marek Dziony, Marcin Kral, Aleksandra Kupczyk, Dominika Jurczyk-Ziaja

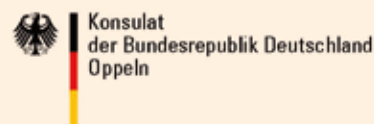
Adresse: ul. Szpitalna 7a, PL – 45-010 Opole

Telefon: 0048 77 44 11 336

E-Mail: sekretariat@cbje.pl

Gestaltung: Studio IMPRESO, Opole, im Auftrag von finalart design, Frankfurt a.M.

Der Druck wurde aus Mitteln des Konsulats der BRD in Oppeln gefördert.

Mit Finanzierung der Ausgabe:

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Druk: Wydawnictwo i Drukarnia
Świętego Krzyża

Foto: Archiv